

[Glistrup.]

metoder således, at markedsudvalget virkelig i tide får fordybet sig i det og kan alarmere partigrupper, eventuelt få forhandling i folketings-salen.

Det har i praksis ikke været muligt i denne sag. Vi får nogle meddelelser på nogle formulæ- rer om, hvilke direktiver der sådan er på vej, men vi får ikke i markedsudvalget at vide, hvilke danske lovregler der, hvis direktiverne gennemføres, skal ændres i anledning af de på- gældende direktiver eller de pågældende sager, man arbejder med i EF-Kommissionen.

Derfor henstiller jeg meget, at man i det underudvalg, der nu her i denne eller næste måned inden for markedsudvalget skal i gang med at behandle spørgsmålet om markedsud- valgets procedure, er opmærksom på denne sag. Jeg henstiller, at man i det hele inden for markedsudvalget begynder at gøre sig denne helt nye opgave i dansk forfatningsliv klar, denne helt centrale placering, som markedsud- valget har fået, og som jo aldeles adskiller sig fra og totalt overskygger alle andre udvalg her i huset, hvad enten det er det politisk-økon- omiske udvalg, finansudvalget, udvalget for for- retningsordenen eller noget som helst andet, at man gør sig denne position klar, at man hand- ler derefter, så vi får et forsvarligt arbejds- grundlag, når vi arbejder i markedsudvalget. Det er dette lovforslag, der her er tale om, i al- lerhøjeste grad et mento om, men af de an- førte grunde vil vi altså stemme ja, når forsla- get kommer til tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-25 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehand- ling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette for- slag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om æn- dring af lov om arbejdsformidling og arbejds- løshedsforsikring m. v. (Indførelse af regler om

varsling m. v. i forbindelse med foretagelse af afskedigelser af større omfang).

(Lovforslag nr. L 21. Fremsat 6/10 76. Før- ste behandling 13/10 76. Betænkning 17/12 76).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænk- ningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforsla- gene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Auken (S):

Jeg vil gerne på vegne af mit partis ordfører, hr. Dinesen, der ikke har mulighed for at være til stede i dag, sige nogle få bemærkninger her ved forslagens anden behandling.

Min første bemærkning skal være en tak til det flertal, der har vist sig i arbejdsmarkedsud- valget, omfattende venstre, det radikale venstre, kristeligt folkeparti, socialdemokratiet og soci- alistisk folkeparti, om gennemførelsen af det forslag, som arbejdsministeren har lagt frem, med den ene ændring, at 30 dages reglen nu er ubetinget, det vil sige, at der hverken er mulig- hed for at dispensere i nedadgående eller i op- adgående retning. Vi mener, at det er et til- fredsstillende resultat i arbejdsmarkedspolitisk henseende, der er nået under udvalgsarbejdet, og der er god grund til at sige, at selv om der er tale om et beskedent fremskridt, så er der trods alt tale om et fremskridt, som vi er glade for at et så stort flertal i folketinget vil gen- nemføre.

Det ligger i forlængelse heraf, at jeg på mit partis vegne vil anbefale, at man stemmer imod alle de ændringsforslag, der er stillet af det konservative folkeparti og fremskridtspar- tiet, som alle vil betyde forringelser i forhold til lovforslaget.

Jeg skal samtidig gøre opmærksom på, at det efter aftale i arbejdsmarkedsudvalget er sådan, at vi ønsker forslaget henvist til fornyet ud- valgsbehandling i arbejdsmarkedsudvalget, for at vi kan gennemføre de nødvendige ændringer ved tredjebehandlingen, de ændringer, der har været en følge af den parallelle drøftelse, der er foregået i folketingets retsudvalg vedrørende

[Auken.]

de konsekvensændringer, der er forudset i retsplejeloven. Der er vi indstillet på at følge det forhandlingsresultat, der er opnået i retsudvalget, op med de nødvendige ændringer til tredje behandling.

Så vil jeg gerne slutte med at sige, at det for os i socialdemokratiet er et fremskridt, at der nu er en ubetinget beskyttelse for kollektive afskedigelser. Men der skal ikke herske tvivl hos nogen om, at vi kun anser dette for et første skridt; vi vil gerne arbejde videre ad den vej, der i det hele taget sikrer en større tryghed i ansættelsen, således at også individuelle afskedigelser bliver beskyttet af en længere opsigelsesfrist end det, vi kender i dag.

Wichmann Madsen (V):

Jeg vil gerne anbefale det forlig, der er indgået imellem et flertal af partier her om den udformning, lovforslag nr. L 21 vil få efter de ændringer, et flertal er gået ind for. Jeg vil også gerne udtrykke glæde over, at forsøget på at udvide lovforslaget i forhold til det direktiv, der ligger fra EF, er kommet ind i en ramme, som vi og et flertal altså har kunnet tilslutte os.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne anbefale, at man stemmer for lovforslaget og for de ændringsforslag, flertallet har stillet, og mod de øvrige ændringsforslag.

Bach (FP):

Forslaget om indførelse af regler om varslings m. v. i forbindelse med foretagelse af afskedigelser af større omfang er en EF-følgelovgivning. Men lovforslaget her betyder, som næsten ethvert andet EF-følgelovforslag, der har været igennem en socialdemokratisk ministers hænder, ikke længere blot en harmonisering, men en yderligere skærpelse i forhold til de andre EF-lande.

Fremskridtspartiet har siden første behandling markeret, at vi er indstillet på at gennemføre det rene EF-direktiv i Danmark. Men vi vil ikke acceptere, at socialdemokratiet, venstre og andre erhvervsfjendtlige fortsætter den linje, der er lagt op til. Derfor har vi sammen med det konservative folkeparti stillet ændringsforslag til lovforslaget, som direkte vil medføre, at forslaget bliver i nøje overensstemmelse med det rene EF-direktiv, der er grundlagt.

Fremskridtspartiet finder det desuden mærkeligt, at et flertal besluttede at gennemføre

lovforslaget, uagtet alle faktisk var klar over, at der senere skulle et udvalgsarbejde til for at få forslaget til at være i overensstemmelse med forslag, der er behandlet i retsudvalget. Fremskridtspartiet anmodede flertallet om at vente med at afgive betænkning over dette lovforslag, til vi havde set, hvilket resultat retsudvalget kom til. Men hr. Auken mente, at det hastede så meget, at vi ikke kunne vente de 3-4-8 dage på at se resultatet af retsudvalgets arbejde.

Resultatet fra retsudvalget foreligger nu, og det lovforslag, som flertallet vil vedtage, skal herefter ændres, idet resultatet fra retsudvalget gør, at der skal stilles ændringsforslag til lovforslaget. En sådan underlig og mærkværdig opførsel fra flertallets side har vi set før, men vi må også denne gang advare imod at forcere arbejdet igennem udvalget.

Med disse bemærkninger skal jeg anmode tingets medlemmer om at støtte de af de konservative og fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, således at lovforslaget bliver i nøje overensstemmelse med EF-direktivet.

Ingomar Petersen (RV):

Det lovforslag, som vi her har til anden behandling, er jo en følge af et EF-direktiv. Vi kunne måske nok have ønsket, at man, inden dette EF-direktiv blev udarbejdet, havde haft lejlighed til nærmere at studere det i arbejdsmarkedsudvalget, men det har man desværre ikke kunnet.

Så skete der det, at man fra ministerens side ønskede det væsentligt udvidet. Man ønskede en slags harmonikaregel, så man kunne forkorte fristen eller gå helt op til 60 dage, altså ligesom en harmonika i begge ender af dette problem. Hvis der er noget, vi ikke har behov for herhjemme, så er det at gøre lovgivningen så meget vanskeligere at administrere.

Vi har fra radikal side ment, at en sådan regel ikke var særlig hensigtsmæssig over for det mindre erhvervsliv, og at den også var totalt umulig at lave en fornuftig administration på. Derfor er det glædeligt, at et stort flertal, også omfattende socialdemokratiet, nu er nået til en endelig løsning, som er let at administrere.

Vi mener fra radikal side, at det er væsentligt, at vi på det arbejdsmarkedspolitiske område har et stort flertal bag de beslutninger, vi træffer her i folketinget. Derfor kan jeg anbefale

[Ingomar Petersen.]

fale at stemme for flertallets indstilling og at stemme imod de forskellige mindretalsindstillinger her ved andenbehandlingen.

Henning Philipsen (SF):

Jeg skal ikke gentage de bemærkninger, jeg gjorde ved førstebehandlingen om den falske tryghedsfølelse, som dette forslag efter min opfattelse indebærer, men til gengæld hæfte mig ved hr. Aukens bemærkninger om, at man anser dette for at være et skridt på vejen i retning af bedre ansættelsesforhold for alle lønmodtagere. Det synes jeg for så vidt er en væsentlig tilkendegivelse.

Jeg skal på socialistisk folkepartis vegne meddele, at vi agter at stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag, og at vi også agter at stemme for forslaget ved tredjebehandlingen, samtidig med at vi skal meddele, at vi agter at stemme imod de af det konservative folkeparti og fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, idet vi mener, at de betyder en absolut forringelse i forhold til det lidet, som dette forslag efter vor opfattelse betyder.

Ninn-Hansen (KF):

Flertalsindstillingen er jo resultatet af et forlig imellem socialdemokratiet og venstre, og det er jo altid en interessant ting, når disse to partier bliver enige i arbejdsretlige spørgsmål. Der er sikkert mange, der håber, at dette forlig imellem de to partier, der udgør et stort flertal her i landet, danner indledningen til noget andet. Det vil da utvivlsomt også glæde mange, hvis venstre og socialdemokratiet i disse dage og i forbindelse med det, der muligvis også skal ske her i tinget om en måneds tid, bærer tingene igennem så godt, som de har gjort i forbindelse med dette forlig. Godt og godt. Vi har indvendinger imod den afgørelse, man har truffet i fællesskab, men der er da noget glædeligt i, at forligsviljen er til stede hos socialdemokratiet og venstre; så meget kan vi jo i hvert fald konstatere.

Det, vi kan have lidt indvendinger imod, er, at når de to partier så er blevet enige, er der ikke rigtig plads for korrektioner, heller ikke af rent saglig art. De indvendinger, vi havde fremsat over for det, synes vi, noget mærkværdige angreb på de retsplejereformer, vi har her i landet, kunne man ikke engang drøfte. Man

opretholdt forslaget, og først en måned efter kunne man nogenlunde bøje sig for helt saglige indvendinger.

Vi kan heller ikke helt forstå, at man, når man har et EF-direktiv, fremkommet ved forudgående forhandlinger, så på forskellig måde skal pynte på dette. Det gælder spørgsmålet om offentligt ansatte og også flere andre ting, hvorom vi fremsætter ændringsforslag. Selvfølgelig er vi skuffede over, at man, når andre borgerlige partier går ind i et forlig med regeringspartiet her, så ikke opretholder den beskyttelse af eller hjælp til mindre virksomheder, der fremgik af ministerens oprindelige forslag.

Jeg kan altså anbefale at stemme for de ændringsforslag, som fremskridtspartiet og det konservative folkeparti har stillet, og som efter min mening ville gøre forliget betydelig bedre, ikke mindst for de små virksomheder. Men jeg synes da, at det er overordentlig glædeligt, og jeg håber også, at statsministeren nu fastholder den tanke, at venstre og socialdemokratiet virkelig kan finde hinanden, når det drejer sig om arbejdsmarkedsspørgsmål.

Ritta Ahm (KrF):

Det synes, som om hr. Ninn-Hansen overså, at der var flere med i forliget end lige netop socialdemokratiet og venstre. Det var, ligesom han på det sidste kom lidt ind på de borgerlige partier og dermed mente, at det bl. a. var kristeligt folkeparti.

Vi har ment, at det er et godt forlig, vi har fået lavet. Lovforslaget vil kun komme til at gælde for de store og middelstore virksomheder, og vi mener, at tryghedsbestemmelsen med hensyn til kollektive afskedigelser på de 30 dage er rimelig, set ud fra både et arbejdsgiver- og et arbejdstagersynspunkt. Vi er godt tilfredse med, at vi har fået denne såkaldte harmonikaregel fjernet, så det bliver de 30 dage, der kommer til at stå. Det vil ikke komme til at berøre de mindre virksomheder, som hr. Ninn-Hansen omtaler så meget. Jeg mener ikke, at man kan sige, at en virksomhed med 20 ansatte er en mindre virksomhed. I øvrigt er der jo også i lovforslaget indføjet så mange fritagelsesregler, at vi anser lovforslaget for acceptabelt.

Vi kan derfor anbefale lovforslaget til vedtagelse med de af flertallet og af arbejdsministeren stillede ændringsforslag, også om udsættelse af lovforslagets ikrafttræden, hvorimod vi

[Ritta Ahm.]

ikke kan tilslutte os mindretallets ændringsforslag.

Jørgen Jensen (DKP):

Jeg skal kort meddele, at vi vil stemme imod ændringsforslag nr. 1, 2, 4, 6 og 8, men stemme for ændringsforslag nr. 3 og undlade at stemme for ændringsforslag nr. 5 og 7.

Jeg hørte godt bemærkningerne fra hr. Auken om, at det var et skridt på vejen. Jeg er bange for, at det er det modsatte. Årsagen til dette forslag er alene et EF-direktiv.

Jeg har nævnt under udvalgsbehandlingen og også under førstebehandlingen, at tidspunktet også betyder, at man griber ind i overenskomstforhandlingerne, som man ganske vist i forvejen næsten har umuliggjort med de indgreb, man har foretaget. Jeg er også bange for, at hvis vi binder vore løsninger og vor stillingtagen til det krav, der ligger om værn mod usaglige og utidige afskedigelser, til EF-udviklingen, som man gør her, så tegner det ikke godt for den danske arbejderklasse. Derfor vil vi undlade at stemme ved tredje behandling.

Arnfast (CD):

Centrum-demokraterne har ikke været repræsenteret i de udvalg, der har arbejdet med dette forslag, men vi har været indkaldt til nogle møder, hvor vi har fulgt forligsbestræbelserne, og vi er kommet til den slutning, at vi vil stemme for det af flertallet fremlagte forslag. Vi ser mange gode grunde til at tage de spørgsmål op, som hr. Ninn-Hansen og fremskridtspartiet har nævnt, men vi mener, det er af betydning, at der bag dette nye lovforslag er så stort et flertal som muligt, og derfor vil vi tilslutte os.

Wilhelm (VS):

Da VS' ordfører, hr. Kurt Hansen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne blot knytte nogle meget korte kommentarer til forslaget og ændringsforslagene.

Hvis det var rigtigt, hvad den socialdemokratiske ordfører, hr. Auken, sagde, at dette gav ubetinget beskyttelse mod kollektive afskedigelser, og sådan faldt ordene, så ville det nok ikke have været noget stort problem. Men det er jo en lodret usandhed. Der er så mange undtagelser, og der er så mange dispensationsmuligheder, og man kan på de helt små virksom-

heder stadig væk fyre rask væk og uden fristforlængelser. Man kan på virksomheder med omkring de 20 ansatte fyre op til halvdelen, uden at man overhovedet bliver berørt af denne lov, og man kan på større virksomheder fyre de 10 pct. eller flere, indtil man når størrelsen de 300.

Der er altså ikke tale om beskyttelse mod kollektive afskedigelser. Vores bedømmelse er, som vi har gjort rede for i mindretalsbetænkningen og ved første behandling, at der ikke engang, alt taget i betragtning, er tale om en entydig fordel for lønarbejderne. Vi kan derfor ikke medvirke, men vil undlade at stemme om forslaget som helhed.

Om ændringsforslagene kan jeg sige, at vi vil stemme for det eneste, der indeholder en – ja, det indeholder såmænd ikke engang en forbedring, det opretholder bare muligheden for at forlænge fristerne, altså ændringsforslag nr. 3. Vi vil stemme imod de øvrige ændringsforslag, som alle sammen er forringelser, indtil vi kommer til de sidste af dem. Dér er man inde på spørgsmålet om måden, loven skal håndteres på, og det vil vi i konsekvens af, at vi undlader at stemme om lovforslaget som helhed, også undlade at blande os i.

For at spare tingets tid kan jeg sige det samme om det næste forslag, som jo er en konsekvens eller en følge af dette. Vi agter ikke at blande os i nuancerne i ændringsforslagene til det andet forslag, altså vedrørende ændring af retsplejeloven som konsekvens af dette, og vi undlader også at stemme om det forslag som helhed, når det kommer dertil ved tredje behandling.

Arbejdsministeren (Erling Jensen):

Jeg er glad for hr. Aukens understregning af, at dette lovforslag udtrykker en forbedring af forholdene med hensyn til sikkerhed og tryghed i ansættelsen, men for socialdemokratiet og regeringen kun er at betragte som en begyndelse på et moderne lovgivningsarbejde på dette område. Derfor er jeg også glad for, at hr. Henning Philipsen på socialistisk folkepartis vegne tilsluttede sig dette ud fra tilsvarende motiver. Jeg kan kun beklage – men ikke sige, at det overraskede mig at høre – hr. Jørgen Jensens og hr. Wilhelms holdning.

Jeg skal bekræfte, at tankegangen om muligheder for henholdsvis indskrænkning og udvidelse af 30 dages reglen skyldtes et ønske

[Arbejdsministeren.]

om at skabe en mere fleksibel mulighed for anvendelsen af disse regler, altså skyldtes et ønske om at gøre reglerne mere administrerbare og bestemt ikke mindre. Men jeg kan acceptere den ubetingede 30 dages regel, der nu er udtrykt i et ændringsforslag, som et flertal her i salen agter at tilslutte sig.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at sige, at jeg på regeringens vegne er imod de øvrige ændringsforslag – rejst af mindretal – som jeg alle betragter som forringelser af dette lovforslag, og for et enkelt vedkommende som en forringelse set i forhold til de forpligtelser, jeg mener vi har påtaget os i EF-samarbejdet.

Så skal jeg nu, inden der bliver mulighed for et udvalgsarbejde mellem anden og tredje behandling, varsle, at jeg agter at stille et ændringsforslag, som udskyder ikrafttrædelsen til den 1. april, så ikke mindst arbejdsmarkedets parter får mulighed for at forberede deres enkeltvirksomheder og deres medlemmer på denne lovgivning på tilfredsstillende måde.

Jeg skal – jeg havde egentlig kun troet, at det var til hr. Bach, men jeg forstår, at det er til både hr. Bach og hr. Ninn-Hansen – sige, at jeg ikke deler deres opfattelse af, at et land, som hidtil har kunnet glæde sig over at være forholdsvis avanceret i spørgsmålet om arbejdsmarkedsproblemer og deres løsning skal forpligte sig til altid at konvertere EF-regler med absolut strøget mål. Det svarer ikke til dansk tradition, og det svarer ikke til min opfattelse af, hvordan man skal anvende samarbejdet i EF. I så fald ville man give hr. Jørgen Jensen ret på længere sigt. Hr. Jørgen Jensen får ikke ret på længere sigt, for den indstilling deles hverken af regeringen, socialdemokratiet eller, tror jeg, til stadighed af et flertal i dette ting. Der, hvor vi finder, at dansk tradition og dansk udvikling tilsiger os at gå videre end mindstereglerne i EF, agter vi fortsat at gøre det.

Så skal jeg endelig blot til hr. Ninn-Hansen, som havde en væsentlig del af sit indlæg knyttet til sin begejstring over, at partiet venstre havde fulgt regeringen på dette felt, sige, at jeg deler hr. Ninn-Hansens begejstring. Jeg finder, at partiet venstre har fundet som vi, at der var tale om et fornuftigt og godt forslag, det kunne stemme for. Jeg har den opfattelse, at hver gang det konservative folkeparti finder frem til samme opfattelse, skal det på tilsvarende måde være velkommen i afstemningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 113 stemmer mod 30.

Ændringsforslag nr. 2 betragtedes som *forkastet* med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 1.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges enstemmigt med 135 stemmer; 9 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes med 111 stemmer mod 30; 1 medlem stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6
forkastedes med 112 stemmer mod 30.

Ændringsforslag nr. 7
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8 betragtedes som *bortfaldet* efter vedtagelsen af ændringsforslag nr. 7.

§ 1 med de foretagne ændringer og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i arbejdsmarkedsudvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Behandling af visse sager efter lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v.).

(Lovforslag nr. L 75. Fremsat 19/10 76. Første behandling 18/11 76. Betænkning 14/1 77).

Der var stillet 9 ændringsforslag i betænkningen.